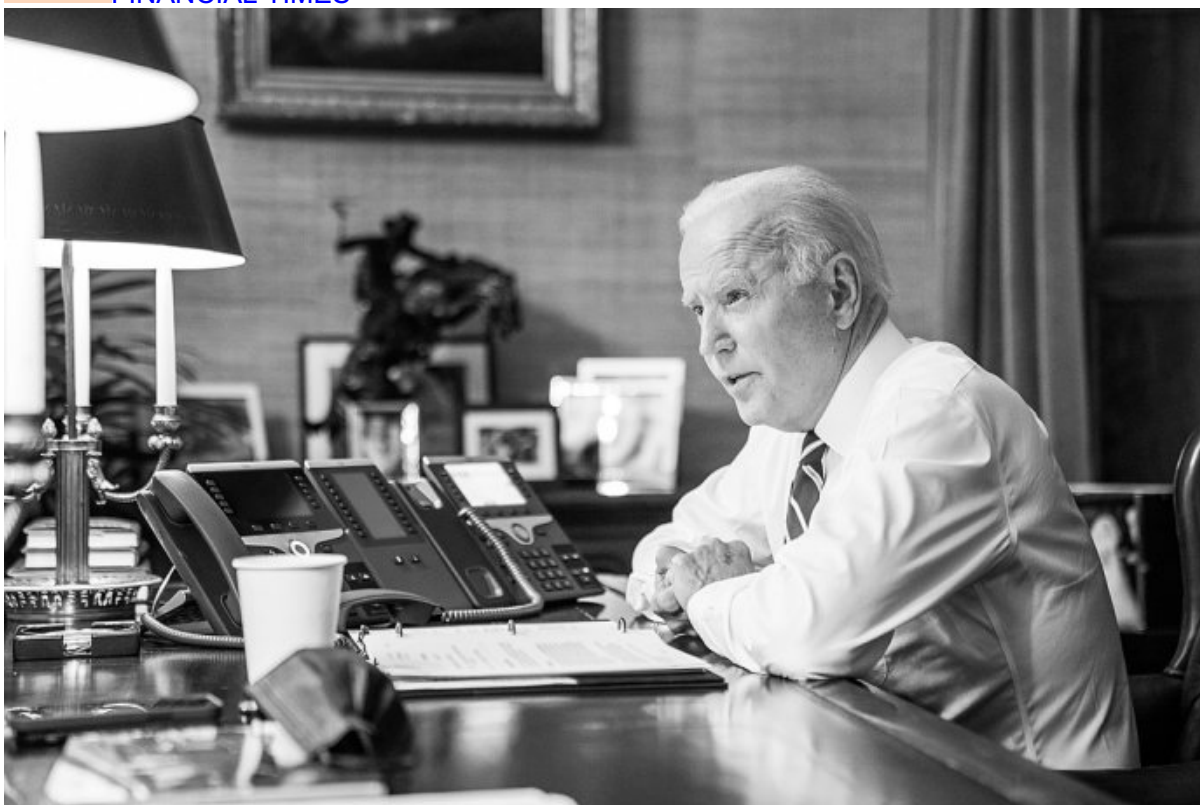

26. září 2022 6:33 Čína Joe Biden Názor USA

Financial Times: Amerika potřebuje pořádnou rizikovou strategii pro své vztahy s Čínou

FT

FINANCIAL TIMES

Jak by USA (a svět) uspokojily poptávku po čipech, kdyby Čína napadla Tchaj-wan? Foto: Adam Schultz

Zvyšovat napětí bez pochopení všech ekonomických důsledků je čiré bláznovství, píše Rana Forooharová v komentáři Financial Times.

V posledních týdnech notně zesílily snahy o rozvolnění vztahů mezi USA a Čínou – prezident Joe Biden totiž vydal vládní nařízení, aby výbor pro zahraniční investice v USA zvýšil kontrolu přeshraničních obchodů v citlivých oblastech, jako jsou umělá inteligence, kvantová výpočetní technika a biotechnologie.

Nařízení se nezmiňuje konkrétně o Číně, ale je zjevně součástí silící snahy Bílého domu oddělit americké dodavatelské řetězce a finanční trhy od čínského vlivu.

[[Odebírejte nové texty z víkendové přílohy Kontext N jako newsletter.](#)]

Ať už s tímto krokem nebo obecně s „oddělením“ souhlasíte, nebo ne, je nejvyšší čas, aby Amerika měla mnohem ucelenější strategii, jak se vypořádat s realitou. Napětí mezi USA a Čínou vzrostlo na znepokojivou úroveň, obzvláště ohledně otázky Tchaj-wanu.

Minulý týden schválil senátní výbor pro zahraniční vztahy návrh zákona, který by Tchaj-wanu poskytl přímou vojenskou pomoc ve výši 6,5 miliardy dolarů. USA se tak snaží podpořit ostrovní zemi, která vyrábí 92 procent světové produkce špičkových polovodičů, při obraně její suverenity.

Text původně vyšel 19. září ve Financial Times. Z anglického originálu přeložil Viktor Janiš.

Cesta ke skutečnému schválení zákona a prosazení finanční pomoci není úplně jasná. Tento krok však spolu s úvahami o nových sankcích proti Číně, které by měly odradit od případného útoku na Tchaj-wan, zostřuje geopolitické napětí. A to přesto, že USA ještě nedisponují podrobným akčním plánem pro ekonomické dopady takového konfliktu, nebo dokonce pro pokračující oddělování ekonomik USA a Číny.

Ve Washingtonu rostou obavy, že Peking plánuje vojenskou invazi, a hrozí, že se Amerika zaplete do sporu v Tchajwanském průlivu. Co by se však stalo, kdyby byly zítra přerušeny dodavatelské řetězce a finanční toky mezi USA a Čínou? Jaký je plán pro první den?

Nikdo, s kým jsem ve veřejném i soukromém sektoru mluvila, nemá na tuto otázku jasnou a úplnou odpověď. Vládní přístup zatím spadá do dvou kategorií: odvetná opatření na čínské kroky zahrnující cla a sankce, nebo sice holistický, ale stále poněkud nejasný řízený postup obnovení domácí průmyslové základny.

Administrativa Donalda Trumpa aplikovala hlavně ten první. Bidenova administrativa dala jasně najevo, že se chce více zaměřit na ochranu národní bezpečnosti a budování větší odolnosti a rezerv na domácí půdě a na regionální úrovni s partnery ve strategických oblastech, jako jsou polovodiče, ekologické baterie, klíčové nerostné suroviny a léčiva. To je důležité a potřebné. Nyní se však politici i podniky musí skutečně zabývat tím, co to znamená v praxi.

Jaké by například mělo dopady, kdyby Čína náhle přestala dodávat do Spojených států klíčové složky léčiv? Existuje úplný seznam, jaké jsou nejdůležitější vstupy, které společnosti je používají, kde by se daly rychle najít alternativní dodávky, jaké procento spotřeby by mohly pokrýt a jak rychle (a s jakými náklady) by mohl průmysl v USA nebo ve spojeneckých zemích vyrábět nové zásoby?

Jak by USA (a svět) uspokojily poptávku po čipech, kdyby Čína napadla Tchaj-wan? Došlo by k vojenskému protiúderu? Je možné, že by byly zničeny továrny na čipy na ostrově? Existují nějaké plány, které části veřejného a soukromého sektoru by byly upřednostněny v případě velkého a okamžitého nedostatku dodávek polovodičů?

To jsou nesmírně nepříjemné otázky a není divu, že je málokdo chce klást. Ale právě ty bychom si klást měli, protože čínský vůdce Si Ťin-pching – který bude na sjezdu komunistické strany v polovině října pravděpodobně znovu jmenován generálním tajemníkem na třetí funkční období – dal jasně najevo, že národní bezpečnost je pro něj ještě větší prioritou než čínský hospodářský růst.

Čína by při rychlém oddělení obchodních a kapitálových toků mohla hodně ztratit. USA toho však můžou ztratit stejně, ne-li více, a jsou na tuto možnost hůře připraveny.

Peking již aktivně realizuje strategii „pevnost Čína“, jejímž cílem je získat soběstačnost v oblasti nejnужnějšího zboží a technologií.

Spojené státy tvrdí, že chtějí totéž. Jenže v decentralizované a privatizované americké ekonomice se rizika dají jen obtížně zmapovat. Ministerstvo obrany může mít přehled o tom, odkud pocházejí všechny součástky stíhačky F-35. Pochybují však, že tvůrci politik chápou celý dodavatelský řetězec i v těch nejdůležitějších oblastech, které se netýkají obrany, jako jsou elektrická vozidla nebo elektronické součástky.

To neznamena, že by USA měly kopírovat centralistický přístup Pekingu k hospodářskému rozvoji – decentralizace Spojeným státům velmi pomáhá v oblasti inovací. Ale když dojde na rozvolnění vztahů s Čínou, není dobré

zvyšovat bezpečnostní sázky bez solidního plánu, co se stane v případě války, ať už skutečné, nebo ekonomické.

Spojené státy by měly jmenovat koordinátora pro odolnost na úrovni Bílého domu (nestranickou osobu se zkušenostmi v oblasti logistiky nebo kontinuity podnikání), který by kladl správné otázky a zajistil připravenost veřejného a soukromého sektoru.

Potřebujeme mnohem lépe porozumět ekonomickým důsledkům rozvolnění vztahů s Pekingem, ať už k němu dojde pomalu, nebo náhle. Nesmíme bubnovat na válečné bubny, pokud nechápeme, co by se mohlo stát.

A large graphic consisting of the letters 'F' and 'T' in a bold, black, serif font. The letters are centered on a solid orange rectangular background. The 'F' and 'T' are positioned side-by-side with a small gap between them.

© The Financial Times Limited 2022. Všechna práva vyhrazena. FT a Financial Times jsou ochranné známky společnosti Financial Times Ltd. Nelze je nijak rozdělovat, kopírovat ani upravovat. Za tento překlad odpovídá Deník N a společnost Financial Times Limited nepřijímá žádnou zodpovědnost za jeho správnost nebo kvalitu.